

Sygn. akt IV U 921/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 października 2014r. w S.

odwołania W. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 22 maja 2013 r. Nr (...)

w sprawie W. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 921/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 22 maja 2013r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.15 i 21 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił W. G. prawa do przeliczenia emerytury.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona W. G. wnosząc o jej zmianę i ustalenie prawa do emerytury kolejowej na podstawie art. 50 ustawy o FUS w oparciu o nową kwotę bazową (odwołanie k.2-3).

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wskazując na przepisy prawa i argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k.4).

Sąd ustalił, co następuje:

W. G., ur. (...) dnia 31 maja 2006 r. złożyła do organu rentowego wnioski o emeryturę. Organ rentowy decyzją z dnia 20 czerwca 2006 r. rozpoznając powyższy wniosek przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od dnia 1 czerwca 2006 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego 55 lat. Emerytura ubezpieczonej została obliczona na podstawie art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (decyzja z 20.06.2006 r. k. 19 za wnioskiem z dn. 31.05.2006 r.).

W dniu (...). ubezpieczona osiągnęła powszechny wiek emerytalny, tj.(...)życia. W dniu 7 czerwca 2011r. złożyła ponownie wnioski o emeryturę. W wyniku rozpoznania powyższego wniosku decyzją z 29 czerwca 2011r. przyznano W. G. emeryturę na podstawie art. 24 obliczając ją na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Emeryturę przyznano od 1 czerwca 2011r. i zawieszono z uwagi na to, iż była świadczeniem mniej korzystnym od emerytury kolejowej (decyzja z 29 czerwca 2011r. – k. 17 akt organu rentowego za wnioskiem o emeryturę z 7 czerwca 2011r.). Organ rentowy podjął wypłatę w dalszym ciągu świadczenia przyznanego decyzją z dnia 20.06.2006 r.

W dniu 27 marca 2013r. W. G. złożyła wniosek o zmianę wysokości emerytury. Wnosiła o przeliczenie emerytury z uwzględnieniem nowej kwoty bazowej obowiązującej w dacie przyznania emerytury opierając swoje żądanie na podstawie art. 21 ust. 3 i art. 15 ustawy emerytalnej (wniosek z dn. 27.03.2013 r. k. 30 za wnioskiem z dn. 07.06.2011 r.).

Decyzją z dnia 22 maja 2013 r. organ rentowy na podstawie art. 15 i 21 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonej W. G. prawa do przeliczenia emerytury.

Organ rentowy wskazał, że do ustalenia wysokości emerytury przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru dotychczas pobieranego świadczenia przedemerytalnego ustalony z okresu 1990-1999, który wynosi 87,77%. Emerytura kolejowa została przeliczona zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z 20.07.2006r. z zastosowaniem wskaźnika 87,77% oraz kwoty bazowej obowiązującej w dniu 01.06.2006 r. (tj. w dniu nabycia prawa do emerytury o symbolu KLE) (decyzja k. 37 akt organu rentowego).

Na rozprawie w dniu 18 marca 2014r. ubezpieczona domagała się przeliczenia emerytury według obowiązującej kwoty bazowej w dacie ukończenia przez nią 60 roku życia tj. w dniu 1 czerwca 2011 r.

Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego ds. księgowości, zlecając przeliczenie wysokości emerytury kolejowej przysługującej W. G. po osiągnięciu przez nią wieku emerytalnego 60 lat na datę 1 marca 2013r.

Biegła w swojej opinii wskazała, że emerytura od dnia 1 marca 2013r. wyliczona zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej wynosi 1612,83 zł brutto, zaś emerytura od dnia 1 marca 2013r. wyliczona zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej wynosi 1644,53 zł brutto i jest świadczeniem korzystniejszym (dowód z opinii biegłego ds. księgowości k. 15-19).

W. G. złożyła pisemne uwagi do opinii. Podnosiła, że wyliczenia dokonano na datę, kiedy osiągnęła 60 rok życia, natomiast wcześniejszą emeryturę kolejową przyznaje się po osiągnięciu 55 lat, błędne jest wyliczenie świadczenia na podstawie art. 24 zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej, do ustalenia wysokości emerytury kolejowej ma zastosowanie kwota bazowa obowiązująca w dniu nabycia prawa do emerytury kolejowej po osiągnięciu przez nią 60 lat, powołany w art. 21 ust. 2 ustawy emerytalnej nie ma do niej zastosowania. Wnosiła o ustalenie prawa do emerytury kolejowej po osiągnięciu 60 lat z uwzględnieniem kwoty bazowej obowiązującej w dniu nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Na rozprawie w dniu 10 października 2014r. ubezpieczona nie składała wniosków dowodowych. Wskazała, że nigdzie nie pracowała po przyznaniu emerytury w 2006r.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej W. G. od decyzji z 22 maja 2013r. nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

W ocenie Sądu zaskarżona decyzja jest prawidłowa. Aby ustalić, czy wypłacana ubezpieczonej emerytura jest w należytej wysokości, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej księgowej. Biegła wyliczyła wysokość świadczenia, które byłoby należne na datę 1 marca 2013r. Te wyliczenia są zgodne z wyliczeniami organu rentowego.

W art. 21 ustawy o emeryturach i rentach z FUS uregulowano kwestię ustalania podstawy wymiaru emerytury lub renty w sytuacji posiadania wcześniej ustalonego prawa do jednego z tych świadczeń lub pobierania świadczenia przedemerytalnego. Zasadą jest przyjęcie podstawy wymiaru poprzedniego świadczenia (w przypadku świadczenia

przedemerytalnego oznacza to podstawę wymiaru emerytury). Mechanizm ten jest obligatoryjny przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury, jak również przy ustalaniu podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy albo emerytury. Przepis art. 21 dotyczy sytuacji, w których osoby ubiegające się o przyznanie nowego świadczenia (standardowo emerytury w wieku powszechnym) posiadają (tj. mają ustalone decyzją organu rentowego) prawo do danego świadczenia (renty z tytułu niezdolności do pracy, emerytury lub świadczenia przedemerytalnego) bezpośrednio przed dniem złożenia wniosku o to nowe świadczenie.

Nowej kwoty bazowej (z dnia złożenia wniosku) nie można wykorzystać do ustalenia podstawy wymiaru (por. wyrok SN z dnia 8 maja 2007 r., II UK 208/06, OSNPUSiSP 2008, nr 11-12, poz. 174), chyba że podstawę tę ustala się na nowo w myśl art. 15 w zw. z art. 21 ust. 1 pkt 2 (zob. uchwałę SN z dnia 5 kwietnia 2007 r., I UZP 7/06, OSNPUSiSP 2007, nr 17-18, poz. 256 i wyrok SA w Katowicach z dnia 17 maja 2006 r., III AUa 100/05, LEX nr 217117). Mechanizm art. 21 znajduje zastosowanie do przypadków, kiedy emeryturę ustala się w następstwie osiągnięcia wieku, oznacza to w konsekwencji, że w przypadku dalszego podlegania ubezpieczeniu do obliczenia emerytury znajdują zastosowanie ogólne zasady ustawy emerytalnej regulujące wpływ podlegania ubezpieczeniu społecznemu (dalszego zatrudnienia) po nabyciu prawa do emerytury, także emerytury wcześniejszej, na pobierane dotychczas świadczenie. Są one zawarte w art. 110 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Zgodnie z tym przepisem wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik jest wyższy od poprzednio obliczonego. Równocześnie jednak art. 53 ust. 4 ma charakter przepisu szczególnego w stosunku do art. 110, przez to, że przewidziane w tym ostatnim przepisie zasady znajdują zastosowanie dopiero w przypadku, kiedy zainteresowany, pobierający wcześniejszą emeryturę, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu. Przy krótszym okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu wysokość wcześniejszej emerytury będzie ustalana zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 1 w związku z ust. 2 pkt 1 i w związku z art. 53 ust. 3, tzn. przy zastosowaniu tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru. Wskazana regulacja nie ma jednak zastosowania do ubezpieczonej, bowiem wymieniona po nabyciu uprawnienia do emerytury wcześniejszej od 1 czerwca 2006 r. nie podlega już ubezpieczeniom społecznym.

Ustawa emerytalna ściśle określa podstawę wymiaru emerytury a zarazem kwotę bazową przyjmowaną do jej ustalenia. Dla pierwszej emerytury podstawę wymiaru ustala się na podstawie art. 15 w związku z art. 19, a dla kolejnej na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1. Podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury stanowi podstawa wymiaru poprzedniej emerytury w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu emerytury (art. 21 ust. 1 pkt 1 w związku z ust. 2 pkt 1). W obliczeniu emerytury zwykłej po wcześniejszej nie ma zastosowania przepis art. 21 ust. 1 pkt 2, czyli nie jest możliwe ustalenie podstawy wymiaru nowej (powszechnej) emerytury na nowo w myśl art. 15. Wynika to z odniesienia reguły ustalania podstawy wymiaru nowej emerytury tylko do przepisu art. 21 ust. 1 pkt 1, czyli do podstawy wymiaru poprzedniej emerytury. Brak jest zatem podstawy prawnej, która pozwalałaby przyjąć nową kwotę bazową do obliczenia podstawy wymiaru nowej (kolejnej) emerytury. Uzyskanie pierwszej emerytury łączy się z zastosowaniem określonej kwoty bazowej do ustalenia jej podstawy wymiaru i dalej emerytura powiązana jest z tą podstawą wymiaru emerytury. Podstawy tej nie zmienia przepis art. 53, w oparciu o który oblicza się później ustalaną emeryturę. Innymi słowy, dodane przepisy ust. 3 i 4 nie dotyczą zmiany kwoty bazowej w podstawie wymiaru emerytury. Przepis art. 53 ust. 4 wymaga tylko zmiany kwoty bazowej w części socjalnej emerytury, gdy zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art. 53 ust. 3 i 4 w związku z ust. 1 pkt 1).

Regułą jest obliczanie części socjalnej kolejnej emerytury od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru - art. 53 ust. 3. Wyjątkiem od niej jest tylko przepis z ust. 4. Trybunał Konstytucyjny nie stwierdził niekonstytucyjności tego rozwiązania (wyrok z dnia 24 kwietnia 2006 r., P 9/05, OTK-A 2006 nr 4, poz.

46). Ustawodawca rozszerzając regulację art. 53 o przepisy ust. 3 i 4 wyraźnie w ten sposób wskazał, że przy braku 30 miesięcy ubezpieczenia społecznego emeryturę oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru emerytury. Stwierdził zatem, że sama zmiana emerytury wcześniejszej na zwykłą nie powoduje stosowania nowej kwoty bazowej do ustalenia części socjalnej nowej emerytury. Podstawowa reguła wyraźnie zatem stanowi, że po przejściu na nowe świadczenie ustalenie części socjalnej emerytury na podstawie aktualnej nowej kwoty bazowej nie jest możliwe, z wyjątkiem sytuacji określonej w przepisie ust. 4 art. 53. Zatem tylko wysokość części socjalnej emerytury wypełnia zakres nowej regulacji z art. 53 ust. 3 i 4, czyli dopuszczalność stosowania nowej kwoty bazowej (z chwili wniosku o emeryturę lub nabycia do niej prawa) do części socjalnej nowej emerytury (tak: Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z 10 września 2009 r., I UZP 6/09, OSNP 2010/5-6/72).

Ponieważ przepisy art. 53 ust. 3 i 4 ustawy emerytalnej odnoszą się tylko do części socjalnej emerytury (art. 53 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej), a nie do jej części stażowej (art. 53 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy emerytalnej), to przedstawiony wyżej, zawarty w tych przepisach mechanizm, umożliwiający zastosowanie nowej kwoty bazowej nie znajduje zastosowania do ustalenia podstawy wymiaru (części stażowej) emerytury w wieku powszechnym, której podstawę wymiaru (jak w niniejszej sprawie) stanowi podstawa wymiaru wcześniejszej emerytury (art. 21 ust. 1 pkt 1 w zw. z ust. 2 pkt 1 ustawy emerytalnej).

Przedmiotowy przepis art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie ma zastosowania do ubezpieczonej, bowiem, jak sama wskazała, po 1 czerwca 2006r. nie podlegała ubezpieczeniom społecznym przez 30 miesięcy, żeby można było ustalić ponownie wysokość emerytury na podstawie wskazanego przepisu. W ocenie Sądu zatem zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa.

Mając na uwadze powyższe okoliczności i ustalenia Sąd, na podstawie art.477¹⁴ § 1 kpc, odwołanie ubezpieczonej oddalił.